

ชุมชนบ้านปากแพรก

สถานที่ตั้งชุมชนบ้านปากแพรก หมู่ 2 ตำบลปากแพรก อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พันธุ์พืชพื้นเมืองที่มีการอนุรักษ์ในชุมชน ได้แก่ ต้นมะม่วงคลุ้ม ต้นมะม่วงมุด ต้นเตยหนาม ต้นผักกูด ต้นจจาก ต้นขนุนเปือก ต้นสังกะไต้ง และต้นพรม

มะม่วงคลุ้ม

มะม่วงมุด

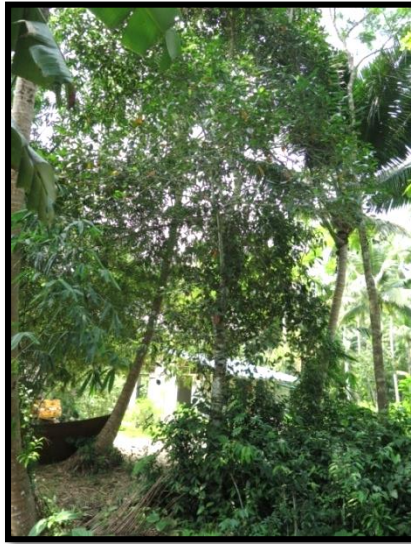
เตยหนาม

ฝักพุม

ต้นจาก

ต้นขนุนเปียก

ต้นสังกะโต้ง

ต้นพรม

ประวัติชุมชนปากแพรก ตำบลปากแพรก

ตำบลปากแพรก ชื่อ ปากแพรก เพราะมีลักษณะคลองใหญ่สองสายมารวมกัน มีลักษณะเป็นสองแพรก คือ คลองหนองห้วยผาก และคลองลำชู บริเวณหมู่ที่ 2 และเป็นตำบลเก่าแก่มากมาตั้งแต่เดิม และต่อมาพื้นที่บางส่วนแยกเป็นตำบลข้างแรก

ลักษณะภูมิประเทศ

บ้านปากแพรก ตำบลปากแพรก มีลักษณะทางกายภาพทั่วไปมีเนื้อที่ประมาณ 30 ตร.กม. หรือ 18,750 ไร่ สภาพทั่วไปของพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออก ซึ่งติดต่อทะเลอ่าวไทย สภาพของดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตร

ลักษณะภูมิอากาศ

บ้านปากแพรก ตำบลปากแพรก มีสภาพอากาศค่อนข้างร้อนชื้นเกือบตลอดปี มี 3 ฤดูกาล
ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายน ถึงต้นเดือนพฤศจิกายน ระยะเวลาประมาณ 5 เดือน
ฤดูแล้ง เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม รวม 3 เดือน
ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม รวม 4 เดือน

วัฒนธรรมและประเพณี

1. ประเพณีสลากภัต

ประเพณี "สลากภัต" นิยมทำในฤดูที่มีผลไม้อุดมสมบูรณ์ในระหว่างเดือน 6 จนถึงเดือน 8 เมื่อวัดใดจะจัดให้มีการถวายสลากภัต มักทายกผู้เป็นหัวหน้า จะกำหนดวัดและหาเจ้าภาพด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ทำใบปิดไปปิดไว้หรือประกาศป่าวร้องหาเจ้าภาพร่วม ผู้ใดต้องการเป็นเจ้าภาพก็แจ้งชื่อไว้ ครั้นถึงวันกำหนดผู้เป็นเจ้าภาพก็จะมีการเตรียมสำรับกับข้าว และเครื่องไทยทานตามกำลังของตน เช่น หมาก เมี่ยง บุหรี่ ไม้ขีดไฟ หอม กระเทียม สบู่ แปรงสีฟัน ข้าวสารน้ำตาล และน้ำอ้อย เป็นต้น ต่างก็จะนำมารวมกันไว้ในบริเวณวัด จากนั้น มัคทายกผู้เป็นหัวหน้าก็จะนำเบอร์มาติดที่สำรับกับข้าวของเจ้าภาพแต่ละรายแล้วเขียนเบอร์หมายเลขให้พระจับ เมื่อพระจับได้เบอร์อะไรของเจ้าภาพ คนใดก็ไปฉันทสำรับกับข้าวที่เจ้าภาพนำมา ส่วนใหญ่ของที่เตรียมไว้จะพอดีระหว่างเจ้าภาพและพระ ที่นิมนต์มา ข้อสำคัญในการทำบุญสลากภัต คือ เป็นการถวายทานแบบไม่เจาะจงตัวผู้รับ เมื่อพระองค์ใดจับได้เบอร์ของเจ้าภาพ เจ้าภาพไม่ควรแสดงความยินดีในผู้รับก่อนที่จะมีการจับสลาก มีการ ฟังเทศน์อย่างน้อย 1 กัณฑ์ ต่อจากนั้นก็จะมีการยกของประเคนตามสลาก เมื่อพระฉันเสร็จแล้วก็จะอนุโมทนาและให้พรเจ้าภาพก็กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้วเป็นอันเสร็จพิธี

2. ประเพณีสงกรานต์

กิจกรรมของชาวบ้านในประเพณีสงกรานต์ มีการทำบุญตักบาตร ซึ่งเป็นการสร้างบุญสร้างกุศลให้กับตนเอง อีกทั้งยังเป็นการอุทิศส่วนกุศลนั้นให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว การทำบุญในลักษณะนี้มักจะมีการเตรียมไว้ล่วงหน้า เมื่อถึงเวลาทำบุญก็จะนำอาหารไปตักบาตรถวายพระภิกษุที่ศาลาวัด โดยจัดเป็นที่รวมสำหรับการทำบุญ ในวันเดียวกันนี้ หลังจากที่ได้ทำบุญเสร็จเรียบร้อยแล้ว การสงกรานน้ำพระเป็นการรดน้ำพระพุทธรูปที่บ้านและที่วัด ซึ่งในบางครั้งก็จะมีการจัดให้สงกรานน้ำพระสงฆ์เพิ่มเติม การบังสุกุลอัฐิ สำหรับเจ้ากระดูกของญาติผู้ใหญ่ที่ได้ล่วงลับไปแล้ว มักทำที่เก็บเป็นลักษณะของเจดีย์ จากนั้นจะนิมนต์พระไปบังสุกุล การรดน้ำผู้ใหญ่ คือ การที่เราไปอวยพรผู้ใหญ่ที่ให้ความเคารพนับถือ เช่น

ครูบาอาจารย์ มักจะนั่งลงกับที่ จากนั้น ผู้ที่รดก็จะเอาน้ำหอมเจือกับน้ำธรรมาดลงไปที่มือ ผู้ใหญ่ก็จะให้ศีลให้พรผู้ที่รด หากเป็นพระก็อาจนำเอาผ้าสบงไปถวายเพื่อให้ผลัดเปลี่ยนด้วย แต่หากเป็นฆราวาสก็จะหาผ้าถุง หรือผ้าขาวม้าไปให้เปลี่ยน มีความหมายเป็นการเริ่มต้นสิ่งใหม่ ๆ ในวันปีใหม่ไทย

ผู้นำในชุมชน และกลุ่มผู้นุรักษ์

นายบัณฑิต เทพบัณฑิต

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดกับ ต.บางสะพาน อ.บางสะพานน้อย จ.ประจวบคีรีขันธ์

ทิศใต้ ติดกับ ต.ทรายทอง อ.บางสะพานน้อย จ.ประจวบคีรีขันธ์

ทิศตะวันออก ติดกับ ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดกับ ต.ช้างแรกร อ.บางสะพานน้อย จ.ประจวบคีรีขันธ์

อาชีพ

อาชีพหลัก ทำสวน/ทำไร่

อาชีพเสริม เลี้ยงสัตว์, ประมง, ค้าขาย, รับจ้างทั่วไป

ภาพกิจกรรมการสำรวจชุมชนปากแพรก

